

PROVINCIE UTRECHT

PROVINCIAAL WATERPLAN

VOORTGANGSRAPPORTAGE 2013

Voortgangsrapportage 2013

Inleiding

De provincie heeft het regionaal waterbeleid vorm gegeven in haar Provinciaal Waterplan 2010 - 2015. Het sectorale waterbeleid is verder uitgewerkt in de door de (4) Utrechtse (interprovinciale) waterschappen vastgestelde Waterbeheersplannen. Op grond van de Waterverordeningen rapporteren de waterschappen jaarlijks over de voortgang van acties c.q. beleidsdoelen die voortvloeien uit het Waterplan. Daarnaast zijn er acties voor de provincie en enkele daarmee samenhangende acties voor het rijk in de voortgangsrapportage benoemd. De (overall) rapportage over 2013 is gebaseerd op rapportages van de waterschappen en informatie uit de provinciale organisatie.

Opzet voortgangsrapportage

Het voor deze voortgangsrapportage gebruikte format is bij besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op 28 juni 2011 vastgesteld als onderdeel van de *Nota Relatie provincie Utrecht met de waterschappen*. Aan de hand van het Waterplan 2010 - 2015 zijn 52 concrete acties benoemd waarover wordt jaarlijks wordt gerapporteerd. Nu de realisatie van het Waterplan vordert zijn er inmiddels een aantal van die acties afgerond. Daarnaast zijn er acties die in de uitvoering een follow-up kregen, bijvoorbeeld bij het Deltaprogramma. Voor deze acties zijn de nieuwe beleidsdoelen geformuleerd. In de rapportage over jaar 2013 zijn de (52) acties verdeeld over twee tabellen.

Tabel 1. In deze tabel wordt gerapporteerd over de nog lopende acties uit het Waterplan (inclusief gewijzigde / nieuwe (a/b) acties).

Tabel 2. In de tabel zijn de acties opgenomen die inmiddels zijn afgerond.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat niet alle acties in de planperiode kunnen worden afgerond omdat een aantal hiervan een continu / jaarlijks proces doorloopt.

Kleurcodering voortgangsrapportage 2013

groen	= Realisatie loopt op schema
oranje	= Achterstand, maar realisatie nog wel voldoende
rood	= Achterstand, en realisatie wordt kritisch
grijs	= Over 2013 wordt niet gerapporteerd

De kleurcodering in de tabel van de voortgangsrapportage is gerelateerd aan de kolom "jaartal doelbereik". Hierin is het jaar opgenomen waarin op grond van het Waterplan een actie moet zijn gerealiseerd.

Thematische rapportage op hoofdlijnen

Geconstateerd kan worden dat de acties adequaat in uitvoering zijn genomen. De conclusie is dat de voortgang van het Waterplan 2010 – 2015 grotendeels op schema ligt. Gestelde doelen worden

binnen de planperiode bereikt. Daar waar dat niet het geval is, bij achterstand of ernstige vertraging (kleurcode oranje of rood), wordt dit in de toelichting op de voortgangsrapportage nader toegelicht.

De voortgangsrapportage geeft per waterschap op sectoraal (gebieds)niveau de voortgang van de acties weer. Vanuit regionaal perspectief geven wij hieronder op hoofdlijnen per thema een nadere toelichting op een aantal acties. In de voortgangsrapportage (Tabel 1 en 2) treft u de aanvullende en overige toelichting aan. Hoewel de rapportage uitsluitend het jaar 2013 betreft schenken wij zonnig op onderdelen ook aandacht aan de actuele situatie.

Toelichting op de voortgangsrapportage 2013

1. Thema waterveiligheid (acties 01 - 13)

De realisatie van actie 04 (primaire keringen Neder-Rijn en Lek voldoen aan de norm) heeft bij waterschap Rivierenland enige vertraging (o.a. door grondverwerving) opgelopen. De verwachting is wel dat tijdig (het jaartal doelbereik is 2017) de doelstelling wordt bereikt.

Bij actie 07b (overdracht eigendom van de gronden van de Grebbeliniedijk) is nog geen volledige overeenstemming tussen partijen bereikt. De verwachting is dat einde 2014 de formele overdracht kan plaatsvinden. Bij alle overige acties voor het thema veiligheid ligt de uitvoering op schema.

Actueel 2014: Ten behoeve van de *Deltabeslissingen* is in maart 2014 het Regioadvies Voorkeursstrategie Neder-Rijn en Lek vastgesteld. Uit een bestuurlijk consultatieronde bleek een breed draagvlak voor dit advies. In het Regioadvies wordt ingegaan op de waterveiligheidsstrategieën en het maatregelenpakket om het gebied tot 2100 veilig te krijgen en te houden tegen overstromingen vanuit de Neder-Rijn en Lek. Via de project overstijgende Verkenning Waterveiligheid Centraal Holland in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma vindt inmiddels een nadere uitwerking van het Regioadvies plaats voor het grondgebied ten westen van de Utrechtse Heuvelrug. Voor de Grebbedijk als Deltadijk lopen ook acties om tot een nadere uitwerking te komen.

In september 2014 wordt het *Deltaprogramma* 2015 aan de Tweede Kamer voorgelegd, met het definitieve voorstel voor vijf Deltabeslissingen en voorkeursstrategieën voor waterveiligheid en zoetwater, waaronder een voorstel voor nieuwe waterveiligheidsnormen. In december 2014 vindt een partiële herziening van het Nationale Waterplan plaats, om het nationale beleid dat voortvloeit uit Deltaprogramma, inclusief Deltabeslissingen, te verankeren.

2. Thema voldoende water (acties 14 - 24)

Bij actie 14 is AGV het percentage actuele peilbesluiten is in 2013 gedaald tot 81% ten opzichte van de norm van 90%. AGV prefereert feitelijke actualisatie van peilbesluiten boven het gebruik maken van een verzoek tot verlenging van de looptijd van peilbesluiten. Voor 2014 is door AGV een actualisatieprogramma opgesteld waardoor verwacht wordt dat einde 2014 het gewenste dekkingpercentage van 90% weer is bereikt.

Bij actie 15 is de opgave dat het watersysteem voldoet aan de normen voor wateroverlast (eerste cyclus) zoals dat in de Waterverordening is bepaald. De wateropgave bij HDSR bedraagt circa 1150 Ha. Deze oppervlakte betreft ongeveer 1,5 % van het beheersgebied van HDSR en inundeert vaker dan de norm toelaat. Volgens opgave van HDSR zal in 2015 circa 30% van de wateropgave zijn gerealiseerd en circa 70% in 2018. Dit betekent dat de planning niet wordt gehaald. De redenen zijn volgens opgave HDSR de volgende:

1. Grondverwerving voor het nieuwe boezemgemaal Waardse Dijk blijkt uiterst moeilijk te realiseren op basis van vrijwilligheid. Realisatie verschuift naar jaar 2016 waardoor circa 20 - 30 % van de te realiseren opgave eveneens naar achter schuiven.

2. De dynamiek van gebiedsprocessen met vele uiteenlopende belangen kost meer tijd dan voorzien. Medewerking voor inrichtingsmaatregelen is een kwestie van intensieve onderhandeling en maatwerkoplossingen.
3. HDSR stuurt sterk op doelmatigheid en kostenefficiëntie bij besluitvorming over fysieke maatregelen. De te maken kosten moeten in redelijke verhouding staan tot de te realiseren doelen. Ook kunnen doelen voor wateroverlast conflicteren met andere beleidsdoelen zoals bodemdaling. Dit leidt tot heroverweging voor de restopgave van de aanpak van wateroverlast.

Conclusie: HDSR werkt aan de opgave en zal circa 70% realiseren in 2018. Voor het heroverwegen van de resterende wateropgave (30% is ca. 350 Ha) zal tussen provincie en waterschap de komende periode een bestuurlijk traject worden gestart om tot nadere afspraken te komen. De mogelijkheid bestaat dat dit aanleiding geeft tot aanpassing van de gestelde normen in de Waterverordening van HDSR. Hiervoor geldt een afzonderlijk bestuurlijk besluitvormingstraject.

3. Thema schoon oppervlaktewater (acties 25 - 32)

Een aantal van deze acties betreft maatregelen die worden uitgevoerd ten behoeve van de Kader Richtlijn Water (KRW). De uitvoering van de acties ligt op schema en wordt planmatig uitgevoerd. Jaarlijks wordt over de KRW-voortgang (meer in detail) aan Provinciale Staten (Statencommissie RGW) gerapporteerd. Korthedshalve verwijzen wij zonodig naar deze jaarlijkse rapportage voor aanvullende informatie.

Actie 31b. ('door samenwerking binnen de waterketen worden concrete projecten opgepakt'). HDSR is lid van het samenwerkingsverband Water Innovatie Netwerk (WINNET). Door de visitatiecommissie Waterketen is WINNET als achterblijver gekwalificeerd. WINNET zal extra inspanningen moeten doen om aan de doelen van het Bestuursakkoord Water (BAW) te kunnen voldoen. *Actueel 2014*: Door WINNET is in 2014 gewerkt aan een gezamenlijk regionaal afvalwaterketenbeleid met daarin opgenomen een actieprogramma voor de jaren 2014-2020. Daarnaast wordt met voortvarendheid een aantal concrete technisch-inhoudelijke projecten opgepakt.

4. Thema water voor natuur (acties 33 – 48)

Voor de realisatie van doelen voor Natura-2000 gebieden (acties 36 en 37) is er achterstand in de planning. Om de natuurdoelen in een groot aantal van die gebieden te kunnen halen moet de neerslag van stikstofdepositie verminderen. Er is in 2013 opnieuw vertraging ontstaan doordat de vaststelling door het Rijk van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) uitblijft. Verder leidt het complexe gebiedsproces bij Binnenveld (zie actie 37) tot vertraging in de planvorming. *Actueel 2014*: Vaststelling en inspraak van de PAS wordt najaar 2014 verwacht. Voor een nadere toelichting op de acties 36 en 37 wordt verwezen naar de toelichting in Tabel 1.

Actie 39 betreft de uitvoering van Natuurvriendelijke Oevers (NVO) en Ecologische Verbindingszones (EVZ). De uitvoering bij HDSR loopt wat achter op schema maar de doelstelling lijkt wel tijdig gerealiseerd te kunnen worden. Binnen de KRW-waterlichamen bleek er onvoldoende ontwikkelingsruimte te bestaan. HDSR legt inmiddels ook buiten deze waterlichamen (zijtakken) natuurvriendelijke oevers aan die voor de KRW meetellen.

De acties die betrekking hebben op de verdrogingsbestrijding (acties 40 - 48) zijn in 2013 goed op de rit gekomen. De herprioritering en financiering van de verdrogingsbestrijding 2013 – 2018 is in september 2013 door GS vastgesteld. De afspraken voor de afzonderlijke verdrogingsprojecten zijn vervolgens overgenomen in de AVP gebiedsprogramma's. De projecten bevinden zich in de uitvoeringsfase. De hiervoor benodigde subsidiebeschikkingen voor de uitvoerende partijen zijn inmiddels verleend of in voorbereiding. *Actueel 2014*: Tussen waterschap Vallei en Veluwe en de provincie Utrecht is maart 2014 een Waterovereenkomst gesloten. Hierin zijn hernieuwde afspraken opgenomen voor de verdrogingsbestrijding en beekherstel.

5. Thema vaarwater en zwemwater (acties 49 – 52)

Acties 49 – 52 geen bijzonderheden / zie toelichting voortgangsrapportage

Lijst van afkortingen

Afkortingen	Betekenis
AGV	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht
AVP	Agenda Vitaal Platteland
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
EVZ	Ecologische Verbindings Zone
GGOR	Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime
HDSR	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
IPO	Interprovinciaal overleg
KRW	Kader Richtlijn Water
N2000	Natura 2000 gebieden
NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
NVO	Natuur Vriendelijke Oever
OBN	Kennisnetwerk Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit
PAS	Programma Aanpak Stikstof
PRS	Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie
PU	Provincie Utrecht
RWZI	rioolwaterzuiveringsinrichting
SUBTOP	Categorie verdroogd gebied
TOP	Categorie verdroogd gebied
WBP	Waterbeheerplan
WINNET	Water Innovatie Netwerk
WSRL	Waterschap Rivierenland
WSVV	Waterschap Vallei & Veluwe

VOORTGANGSRAPPORTAGE WATERPLAN 2013 Tabel 1: lopende acties							
						: Realisatie loopt op schema	
						: Er is achterstand, maar realisatie is nog wel voldoende	
						: Er is achterstand en realisatie wordt kritisch	
						: Over 2013 wordt niet gerapporteerd	
Eigenaar	Acties	Waterschapsgebied	Jaartal doelbereik	Indicator (eenheid)	Indicator (waarde)	Voortgang	Voorstel definitieve rapportage
Provincie	43. Maatregelen TOP-gebieden zijn vastgesteld						
		AGV:					
		HDSR:	2013	ja/nee	ja		
		WVE:					
Waterschap	44. Maatregelen TOP-gebieden zijn uitgevoerd						
		AGV:					De actie wordt voor 2013 aangepast aan de gevolgen van herijking en herprioritering. Over 2013 wordt niet gerapporteerd. In 2013 zijn de benodigde financiële middelen door provincie en waterschappen
		HDSR:	2015	% van opgave in ha	ja		
		WSV:					
Waterschap	45. Maatregelen SUBTOP-gebieden zijn vastgesteld						
		AGV:					Deze actie is afgerond in 2013. De maatregelen voor alle SUBTOP-gebieden zijn in 2013 vastgesteld.
		HDSR:	2013	% gerealiseerde gebieden	ja		
		WSV:					
Waterschap	46. Maatregelen SUBTOP-gebieden zijn uitgevoerd						
		AGV:					De actie wordt voor 2013 aangepast aan de gevolgen van herijking en herprioritering. Over 2013 wordt niet gerapporteerd. In 2013 zijn de benodigde financiële middelen door provincie en waterschappen
		HDSR:	2015	% gerealiseerde gebieden	ja		
		WSV:					
Provincie	48. Nieuwe afspraken 2e AVP-periode zijn vastgesteld						
		AGV:					Deze actie is afgerond in 2013. De herprioritering en financiering van de verdrogingsbestrijding 2013 – 2018 is op 17 september 2013 door GS vastgesteld. De afspraken voor de afzonderlijke verdrogingsprojecten zijn vervolgens
		HDSR:	2013	ja/nee	ja		
		WSV:					
5 Thema Vaarwater							
Voldoende capaciteit beroeps- en recreatievaarwegen							
Waterschap	49. 1e periodieke verslag staat van onderhoud vaarwegen is GS toegezonden						
		AGV:	2014, 5-jaar	ja/nee	ja/nee		Geen rapportageplicht over 2013. Eerstvolgende rapportageplicht in 2014.
		HDSR:	cyclus				
6 Thema Zwemwater							
Zwemwaterlocaties							
Waterschap	50b. Voor bestaande locaties (inclusief Rijkswateren) is minimaal de classificatie 'aanvaardbaar' gehaald.						
		AGV:					Classificatie is ten minste aanvaardbaar.
		HDSR:	continu	aantal/totaal	100%		
		WSRL:					
		WSV:					
Waterschap	51 De bestaande zwemwaterprofielen zijn actueel						
		AGV:					Zwemwaterprofielen zijn actueel.
		HDSR:	continu	ja/nee	ja		
		WSRL:					
		WSV:					
Provincie	52. Er is een waarschuwing afgegeven en/of een zwemverbod ingesteld bij structureel slechte kwaliteit.						
		AGV:					Geen structureel slechte kwaliteit zwemwater. Op basis daarvan geen zwemverboden. Jaarlijkse aanwijzing van de betreffende zwemlocaties loopt geen gevaar.
		HDSR:	continu	ja/nee	nee		
		WSRL:					
		WSV:					

VOORTGANGSRAPPORTAGE WATERPLAN 2013 Tabel 2: afgeronde acties				
Over deze acties wordt niet gerapporteerd.				Thema Veiligheid
	: thema			
	: subthema			: Deze actie is afgerond
	: acties			
Eigenaar	Waterschapsgebied	Jaartal doelbereik	Voortgang	Toelichting op de rapportage
Thema Veiligheid				
1. Primaire keringen op orde				
01a. Voor primaire A- en C-keringen zijn nieuwe normen opgesteld				
Rijk (reactie PU)	AGV: HDSR: WSRL: WSV	2011		November 2011 heeft de Staatssecretaris per brief gevraagd om vanuit de deltaprogramma's met een voorstel te komen. De normering zal zijn uitwerking vinden in Deltabeslissingen Waterveiligheid die het Rijk in het jaar 2014 aan de politiek wil voorleggen. Omdat deze activiteiten zijn geïntegreerd in het Deltaprogramma, is hiervoor een nieuwe actie geformuleerd (zie tabel 1, actie 1b).
Provincie	AGV: HDSR:	2010		Deze actie is afgerond in 2011. Omdat deze activiteiten zijn geïntegreerd in het Deltaprogramma, is hiervoor een nieuwe actie geformuleerd (zie tabel 3, actie 2b).
02a. Voor dijkringen 14, 15, 44 is een concrete oplossingsrichting uitgewerkt				
Provincie	AGV: HDSR:	2014		Deze actie is afgerond in 2012. Binnen het regioproces Nederrijn-Lek onder het deltaprogramma Rivieren is de oplossingsrichting uitgewerkt. Eind 2013 wordt vanuit de regio een voorkeursstrategie opgeleverd. Hiervoor is een nieuwe actie geformuleerd. (zie tabel 1, actie 2c).
02b. Voor dijkringen 14, 15, 44 is een concrete oplossingsrichting uitgewerkt in het Deltaprogramma				
Provincie	AGV: HDSR:	2010		Deze actie is afgerond in 2010. De pilot is afgerond. Het vervolgonderzoek en de vervolgacties zijn opgenomen in het Deltaprogramma. (zie tabel 1, actie 3b)
03a. Pilot Grebbedijk/Deltadijk is uitgevoerd				
Provincie	WSV	2010		Deze actie is afgerond in 2010. De toetsing is uitgevoerd en gerapporteerd aan de Staatssecretaris in 2010. De provincie heeft m.i.v. 2012 geen toetsende rol meer.
06. Dijkkringen 16, 44, 45 en 46 zijn getoetst				
Waterschap	AGV: HDSR: WSRL: WSV	2011		In 2012 is een akkoord bereikt over de prijs- en leveringsvoorwaarden. In 2013 zullen de laatste detailaanpassingen op de eigendomstekeningen worden doorgevoerd. De nieuwe einddatum voor de formele overdracht is 2013. De vervolgactie is het realiseren van de overdracht. (zie tabel 1, actie 7b)
Provincie	WSV	2011		
07a. Plan voor overdracht Grebbedijk (provinciaal deel) is opgesteld				
Provincie	WSV	2011		
Thema Voldoende water				
2. Duurzame watersystemen				
15. Watersysteem voldoet aan normen voor wateroverlast (eerste cyclus)				
Waterschap	WSRL:	2015		Deze actie is afgerond in 2011. De eerste cyclus is afgerond.
16a. Leidraad wateroverlast is herzien.				
Waterschap	AGV: HDSR: WSRL: WSV	planperiode		Deze actie is afgerond in 2011. Dit was een waterschapsactie. Een nieuwe actie is voor de provincie geformuleerd (zie tabel 1, actie 16b).
17a. Resultaat toetsronde klimaatscenario's '06 voor wateroverlast is toegepast (eerste cyclus)				
Waterschap	AGV: HDSR: WSV	2012		Actie is afgerond in 2010.
17b-1. Toetsingsronde 2013 is voorbereid (tweede cyclus)				
Waterschap	AGV: HDSR: WSRL: WSV	2012		Deze actie is afgerond in 2012. De volgende stap in de cyclus is de uitvoering (zie tabel 1, actie 17b-2).
18. Onderzoek inrichting/beheer Hel/Blauwe Hel is uitgevoerd				
Waterschap	WSV	2014		Deze actie is afgerond in 2012. De actie wordt opgenomen in de tabel 1, actie 37b.
19. Wateropgave Maarsseveen-Westbroek is bepaald				
Provincie	AGV:	2010		Ingevolge het onderzoek t.b.v. Watergebiedsplan Noorderpark blijkt hier geen wateropgave te bestaan.
20. Wateropgave Maarsseveen-Westbroek is gerealiseerd				
Waterschap/ Provincie	AGV:	2014		Ingevolge het onderzoek t.b.v. Watergebiedsplan Noorderpark blijkt hier geen wateropgave te bestaan.
21. De wateropgave Ronde Venen binnen Groot Mijdrecht Noord is ingevuld				
Provincie	AGV:	2018		De wateropgave voor Groot Mijdrecht Noord is ingebracht in het nationale onderzoeksspoor naar de zoetwatervoorziening van geheel west-Nederland (Deltaprogramma). Dit heeft nog niet geleid tot een concreet voorstel voor de aanpak. Een nieuwe actie is daarom nog niet geformuleerd.
2. Waterverdeling/ zoetwatervoorziening				
23a. De verdringsreeks Valleikanaal en Eem is vastgelegd in een verordening				
Provincie	WSV	2011		Deze actie is afgerond in 2012. De verordening is in werking getreden op 1/1/2013. De vervolgactie is de evaluatie (zie tabel 1, actie 23b).
24. De verdringsreeks Noord-Nederland (waterverdeling/wateraanvoer via IJsselmeer/Randmeren) is vastgelegd in verordeningen				
Provincie	AGV: WSV	planperiode		Gebleken is dat de Verdringsreeks Noord-Nederland moet worden aangepast aan het Waterbesluit. Het initiatief daarvoor ligt bij het Rijk i.v.m. de spilfunctie van het IJsselmeer voor de watervoorziening. Verder zijn alle waterschappen en provincies rondom het IJsselmeer hierbij betrokken. Onduidelijk is wanneer het Rijk dit oppakt. Zolang afwijkingen van het Waterbesluit niet zijn vastgelegd in een provinciale verordening geldt de landelijke regeling van het Waterbesluit.
Thema Schoon oppervlaktewater				
3. Kaderrichtlijn Water (KRW) -afspraken				
25. KRW maatregelen 2010 - 2015 zijn uitgevoerd (waterschap)				
Waterschap	AGV: HDSR: WSRL: WSV	2015		Deze actie wordt vanaf 2012 alleen gerapporteerd in KRW-verband.
27. Afspraken over monitoring zijn gemaakt en geïmplementeerd				
Waterschap	AGV: HDSR: WSRL: WSV	planning WBP		Deze actie is afgerond in 2010. Over het vervolg wordt gerapporteerd in KRW-verband.
3. Optimaliseren waterketen				
31a. Meer samenwerking en innovatie binnen de waterketen door samenwerkingsafspraken				
Waterschap	AGV: HDSR: WSRL: WSV	2014 (100%)		Deze actie is afgerond in 2011. De samenwerking tussen waterschappen en gemeenten is opgestart. In de nu volgende periode wordt de aandacht gericht op de hieruit voortkomende activiteiten (zie tabel 1, actie 31b).
Thema Water voor natuur				
4. Verdroging				
47. Midterm review AVP/overig verdroogd gebied is uitgevoerd				
Provincie	AGV: HDSR: WSV	2010		Deze actie is afgerond in 2010.